

"ONLINE APPLICATION IN PROJECTS: ADVANTAGES AND DISADVANTAGES"

Marko Šostar, PhD

Abstract:

Regional development is a broad term but can be seen as a general effort to reduce regional disparities by supporting (employment- and wealth-generating) economic activities in regions. It is an objective process of socio-economic change in the structure of the regions and their relation to other regions. Regional development policy which affects the movement of this process involves the construction and determination of concepts, strategies, goals, objectives, and current economic policy measures as well their implementation at different territorial levels. It is based on the compatibility of regional, sectoral and global politics. EU regional policy aims at concrete results, which strengthen economic and social cohesion in order to overcome the differences in development between regions. With the help of Structural Funds, EU finance projects that benefit the region, local communities and citizens. In this paper, we analyse the advantages and disadvantages of online application in projects. A questionnaire was conducted on a sample of 140 potential applicants for project financing from Structural and Cohesion Funds.

Key words: Regional development, Structural and Cohesion Funds, Online application

1. INTRODUCTION

The main objective of the common regional policy is the reduction of existing regional disparities and prevention of further regional imbalances in the EU by transferring European resources to problem regions using the financial instruments of the European Union. The common regional policy of the EU does not seek to supersede national regional policies. In accordance with the principle of subsidiary, the Member States, through their own regional policies, are the first ones who must solve the problems in their regions by promoting infrastructures and financially supporting job-creation investments. However, the common regional policy coordinates national regional policies by formulating guidelines and establishing certain principles in order to avoid competition for regional aid between Member States. It coordinates also the various policies and financial instruments of the EU to give them a "regional dimension" and thus more impact on regions most in need of care. Structural funds and Cohesion fund are the „engines“ of policy of economy and social cohesion of the EU and are available only to member states. The resources of

ОНЛАЙН ЗАЯВКИ НА УЧАСТЬ У ПРОЕКТАХ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Марко Шостар, канд. наук.

Анотація:

Регіональний розвиток – поняття широке, проте може бути розглянуте як загальна спроба зменшити регіональні відмінності підтримуючи (ринок праці та питання прибутку) економічні процеси на місцях. Це об'єктивний процес соціоекономічної зміни у структурі регіонів та їхнього співвідношення.

Політика регіонального розвитку зачіпає важливі економічні питання на різних рівнях. Вона базується на співвіднесенні внутрішньої та зовнішньої політик.

Регіональна політика ЄС націлена на конкретні результати з посилення економічної та соціальної когезії з метою подолання різниці у рівнях розвитку між регіонами.

В опитуванні приймали участь 140 потенційних грантоотримувачів

Вступ

Основною ціллю регіональної політики – зменшення існуючих фінансових відмінностей між регіонами, шляхом перерозподілу коштів з ЄС фондів до регіонів, які цього потребують. Звісно ніхто не говорить про повну адаптацію національної політики. Відповідно до принципів субсидіювання, Члени ЄС через свої регіональні політики – перші, хто має вирішити проблеми своїх регіонів, рекламуючи інфраструктуру та ринок праці. Прийнята регіональна політика координує національні політики, встановлюючи певні принципи уникнення конкуренції в питання субсидіювання регіонів.

Фінансування – один з інструментів ЄС, направлений на розвиток регіонів. Структурні фонди забезпечують економічний та політичний розвиток ЄС і доступні лише його членам. Ресурси цих фондів використовуються для подолання відмінностей у розвитку та життєвого рівня членів ЄС. У фінансовій перспективі 2014-2020 наголос робиться на освіту, знання та

these funds are used to reduce the differences in development between regions of the Union and to reduce disparities in the standard of living of their inhabitants. In the financial perspective of EU 2014 - 2020 the emphasis is on smart growth which encourages knowledge, innovation, education and digital society, on sustainable development, by which the production will become more effective in resource utilization while increasing competitiveness and on inclusive growth through increased participation in the labour market, acquiring of skills and fight against poverty (European Commission, 2011).

Disparities in development may exist between different regions and within different geographical areas within a country. These countries have obligation to neutralize or try to reduce these disparities as much as possible. In order to succeed, national policy must be in line with EU policy. In this way, each country can absorb considerable resources to encourage its development. Structural funds available to the EU in the service of development and the degree of utilization depend on each country. Structural funds are intended to facilitate structural adjustment of specific sectors, regions, or combinations of both, in the European Union. The Structural Funds and the Cohesion Fund are financial tools set up to implement the regional policy of the European Union. They aim to reduce regional disparities in terms of income, wealth and opportunities.

2. COHESION POLICY IN CROATIA

The current process of globalization is generating unbalanced outcomes, both between and within countries. Wealth is being created, but too many countries and people are not sharing in its benefits (Stiglitz, 2006). Widening international inequality (divergence) coexists with greater similarity in growth patterns within regions (convergence). Capabilities, attitudes, social institutions and economic potential differ across regions and explain persistent differences in economic performance which, if unchecked, perpetuate the global asymmetries (Ocampo & Vos, 2008). Regional development is the launch of economic processes and encouraging the use of resources in less developed regions in order to achieve overall sustainable economic development of the region, in accordance with the values and expectations of businesses, citizens and visitors. Regional Development discusses geographical prosperity and its evolution (Nijkamp, Abreu, 2009). Regional development is an objective process of socio-economic change in the structure of the region and their relation to other regions. Regional economic policy contributes to improving the welfare of the region and the country as a whole. Characterized by

інновації, дистанційну освіту, подолання бідності, соціальний зріст.

Різниця у розвитку існує між різними регіонами різних країн. Ці країни повинні нейтралізувати чи зменшити відмінності наскільки це можливо. Щоб досягти успіху цьому, національна політика має співпадати з політикою ЄС. В такому разі, кожна країна отримує можливість на фіксування. Структурні фонди сприяють розвитку і повинні допомогти привести до спільного знаменника національні політики та політику ЄС.

2. Політика когезії в Хорватії

Глобалізація нині призводить до відмінностей між країнами. Багатство країн ніяким чином не відображається на рівні життя населення цих країн. Розширення міжнародної нерівності співіснує з розвитком.

Прірва між країнами у соціальному, економічному та політичному розвитку стає все більшою. Регіональна політика розвитку повинна заохочувати країну до використання її ресурсів, за рахунок яких вона може підняти свою економіку.

Регіональний розвиток – це об'єктивний процес соціо - економічних змін у структурі регіону. Регіональна економічна політика сприяє підвищенню економіки всієї країни. Характеризується цілісною системою відносин ,

a coherent system of relations that direct regional development based on the evaluation of regional economic resources and stimulate the development process and improve economic region (Bogunović, 1991). The definition offered by Ponikowski emphasizes the relationship between border regions and their environments. This approach stems from the administrative division, which plays a major role in the way that regional phenomena, which may contribute to the concentration or artificially reduce the actual intensity of both phenomena (Ponikowski, 2006).

Cohesion Policy is an investment policy of the EU, which promotes and supports the overall balanced development of the Member States and their regions and is considered synonymous with the regional policy of the EU. It supports the creation of new jobs, competitiveness, economic growth, improving the quality of life and sustainable development. Cohesion Policy gives investments support in implementation of the Europe 2020th. Regional (Cohesion) policy is also the expression of solidarity with less developed countries and regions, which concentrates resources in the areas and sectors in which they are most needed. In addition, the objective of Cohesion Policy is to reduce the significant economic, social and territorial disparities that exist in the European regions (Croatian Chamber of Economy, 2013).

Under the EU's 2014-2020 budget, Cohesion Policy will make available up to EUR 366.8 billion to invest in Europe's regions, cities and the real economy. It will be the EU's principle investment tool for delivering the Europe 2020 goals: creating growth and jobs, tackling climate change and energy dependence, and reducing poverty and social exclusion. This will be helped through targeting the European Regional Development Fund at key priorities such as support for small and medium-sized enterprises where the objective is to double support from EUR 70 to 140 billion over the 7 years. There will be stronger result-orientation and a new performance reserve in all European Structural and Investment Funds that incentives a good projects. Finally, efficiency in cohesion policy, rural development and the fisheries fund will also be linked to economic governance to encourage compliance of Member States with the EU's recommendations under the European Semester (European Commission, 2013).

Key elements of the reform for that period are:

1. Investing in all EU regions and adapting the level of support and the national contribution (co-financing rate) to their levels of development: Less Developed regions (GDP < 75% of EU-27 average), Transition regions (GDP 75% to 90% of EU-27

які сприяють регіональній політиці розвитку країни.

Визначення, дане Поніковським підкреслює взаємозв'язок між сусідніми регіонами та їх ресурсами. Цей підхід є адміністративним.

Політика цілісності як інвестиційна політика ЄС підтримує баланс між економіками країн ЄС. Вона сприяє створенню нових робочих місць, конкурентоспроможності, економічному зросту, підвищенню рівня життя, стабільному розвитку. Політика цілісності сприяє стратегічному плану на 2020 рік. Вона сприяє усуненню бар'єрів між країнами з різним рівнем розвитку.

За бюджетом ЄС на 2014 – 2020 рік, політика цілісності передбачає інвестиції у розмірі 366,8 мільярдів Євро для економіки регіонів. Це буде принциповий інвестиційний інструмент ЄС для досягнення цілей Європи 2020: нові робочі місця, енергетична незалежність, кліматичні зміни, зменшення рівня бідності. Це буде можливо з допомогою Європейського Регіонального Фонду з Розвитку. Його пріоритетами є фінансування середнього та малого бізнесу. За 7 років планується підвищити рівень фінансування удвічі з 70 до 140 млрд. Євро. У проектах буде чітка орієнтація на результат. Ефективність від політики цілісності буде досягнуто у тому випадку, коли усі члени ЄС будуть рухатись однаковим курсом.

Ключові елементи реформи:

1. Інвестування усіх регіонів ЄС та адаптація рівня підтримки та національного вкладу (спів фінансування) для розвитку: менш розвинені регіони (ВВП менше 75 % від Європейського

average), More Developed regions (GDP > 90% of EU-27 average)

2. Targeting resources at key growth sectors: Investments under the European Regional Development Fund (ERDF) will be concentrated on 4 key priorities: innovation and research, the digital agenda, support for small and medium-sized businesses (SMEs) and the low-carbon economy, depending on the category of region (Less Developed: 50%, Transition: 60%, and More Developed: 80%). Around €100 billion will be dedicated to these sectors, of which at least €23 billion will support the shift to a low-carbon economy (energy efficiency and renewable energies). On this, there are separate obligations to dedicate ERDF resources (Less Developed: 12%, Transition: 15% and More Developed: 20%). Around €66 billion will be focused on priority Trans-European transport links and key environmental infrastructure projects through the Cohesion Fund. Through the European Social Fund (ESF), Cohesion Policy will provide a significant contribution to EU priorities in the field of employment, for example through training and life-long learning, education and social inclusion (at least 20% of the ESF in each Member State will have to be used to support this objective). The ESF allocation will be established according to the needs of each Member State, subject to a pre-defined minimum, resulting in a total of at least €70 billion. The new Youth Employment Initiative linked to the ESF and worth at least 6 billion € will support the implementation of the Youth Guarantee.

3. Fixing clear, transparent, measurable aims and targets for accountability and results: Countries and regions will have to announce upfront what objectives they intend to achieve with the available resources and identify precisely how they will measure progress towards those goals.

4. Introducing conditions before funds can be channelled to ensure more effective investments. For example, "smart specialisation" strategies to identify particular strengths and potential, business-friendly reforms, transport strategies, measures to improve public procurement systems, compliance with environmental laws, strategies to fight youth employment, early school leaving or to promote gender equality and non-discrimination are all necessary preconditions.

5. Establishing a common strategy for more coordination and less overlap: A Common Strategic Framework provides the basis for better coordination between the European Structural and Investment Funds (ERDF, Cohesion Fund and ESF as the three funds under Cohesion Policy as well as the Rural Development and Fisheries funds).

6. Cutting red tape and simplifying the use of EU investments through a common set of rules for all European Structural and Investment Funds as well

рівня), Перехідні регіони (ВНП75 -90% від ЄС), більш розвинені (ВНП понад 90% від ЄС).

2. Ключові фінансові сектори: Інвестиції Європейського Регіонального Фонду Розвитку сконцентровано на 4 ключових пріоритетах: інновації та наука, цифрові технології, підтримка малого та середнього бізнесу, екологічна політика, залежно від категорії регіону (менш розвинені 50%, перехідні – 60, більш розвинені – 20). Близько 66 млрд. Євро зосереджено на трансєвропейському шляхобудівництві та ключових інфраструктурних проєктів із захисту довкілля, що будуть фінансуватись Структурним Фондом.

Завдяки Європейському Соціальному Фонду. Політика цілісності сприятиме розвитку нових пріоритетів: професійне навчання як аспект навчання протягом життя (щонайменш 20% з цього фонду, члени ЄС мусять витратити саме на цю галузь). Фінансування планується відповідно до потреб кожної окремої країни. Мінімальний розмір фінансування – 70 млрд. Євро. Ініціатива Працевлаштування Молоді, пов'язана з ЄСФ та обходиться у 6 млрд. Євро.

3. Ставлячи чіткі та прозорі цілі задля досягнення максимального результату, країни та регіони повинні оголосити, яку мету вони переслідують і задля яких цілей їм потрібне фінансування, також вони повинні чітко визначити, як вони будуть вимірювати показники досягнення поставлених цілей

4. Перед отриманням фінансування необхідно представити наявний стан справ, а потім, розпланувати стратегію фінансування певної галузі, визначити слабкі та сильні сторони, розробити політику підтримки бізнесу, транспортну стратегію, розробити системи оцінок ефективності, боротись проти дискримінації статевої, расової тощо, проти безробіття та неосвіченості.

5. Встановити спільну стратегію для координації Європейського структурного та Інвестиційного фондів (узгоджена політика на всіх рівнях)

as simpler accounting rules, more targeted reporting demands and more use of digital technology (“e-cohesion”).

7. Enhancing the urban dimension of the policy by earmarking a minimum amount of resources under the ERDF to be spent for integrated projects in cities - on top of other spending in urban areas.

8. Reinforcing cooperation across borders and making the setting up of more cross-border projects easier. Also ensuring macro-regional strategies like the Danube and the Baltic Sea are supported by national and regional programmes.

9. Ensuring that Cohesion Policy is better linked to wider EU economic governance: Programmes will have to be consistent with National Reform Programmes and should address the relevant reforms identified through country-specific recommendations in the European Semester. If necessary, the Commission can ask Member States – under the so-called “macro-economic conditionality” clause - to modify programmes to support key structural reforms. As a last resort, it can suspend funds if economic recommendations are repeatedly and seriously breached.

10. Encouraging the increased use of financial instruments to give SMEs more support and access to credit: Loans, guarantees and equity/venture capital will be supported by EU funds through common rules, a broadening of the scope of their use and providing incentives (e.g. higher co-financing rates). The emphasis on loans rather than grants should improve project quality and discourage subsidy dependence (European Commission, 2013).

3. METHODS OF PROJECT APPLICATION

Croatia as a recent member of the EU has at its disposal financial support available from the EU funds. Until now, it was a means from pre-accession funds, and in the future period the focus will be on the structural and cohesion funds.

The conditions for Croatia were changing through recent years in sense of forms and methods of application to EU funds. The methodology has progressed with a tendency of decreasing paperwork and increasing the flexibility of application process with the aim of faster and more balanced regional development.

3.1. IPA¹ procedures for infrastructural projects

The application of project proposals to IPA fund had procedures that differ from the procedures of the Structural and Cohesion Funds. First of all, the process of project application was in English while

6. Скорочення бюрократичного апарату, запровадження однакових правил заповнення документації на отримання фінансування, спрощені бухгалтерські розрахунки з використанням новітніх технологій.

7. Оптимізація проектів з метою економії коштів на міському рівні.

8. Вихід на міжнародний рівень, співпраця між країнами та регіонами, як то Дунайського регіону та регіону Балтійського Моря.

9. забезпечуючи політику цілісності, приєднатись до курсу ЄС, зокрема до програм, що співвідносяться з Національною Програмою Реформ, розроблених для специфічних країн у ЄС. За необхідності Комісія може попросити членів ЄС з метою упровадження макроекономічної стабільності, модифікувати програми для підтримки структурних реформ. Крайньою мірою є призупинення фінансування за умови нівелювання економічних рекомендацій.

10. надати більшу свободу середньому та малому бізнесу: позики, гарантії з боку ЄС щодо субсидювання, спільне фінансування. Наголос робиться на позика, а не на грантах, що сприяє кращому цільовому використанню коштів.

3. Методи подачі заявок на проект.

Хорватія як недавній член ЄС також отримувала фінансову допомогу з таких фондів. Дотепер – це були фонди для країн асоціантів, наступним кроком стануть структурні фонди та фонди цілісності.

Відбулась зміна методології подачі проектних заявок у бік поліпшення процедури.

Інструмент допомоги до вступу

¹ IPA- Instrument for Pre-Accession Assistance

the call for proposals lasted up to 90 days, and required documentation was mainly asked to be sent in the paper form.

Table 1. Required documentation for IPA projects

Concept note	2-5 Major drawings
Application form	Bill of quantities (BoQ)
Checklist	Technical specifications (TS)
Declaration by the applicant	Feasibility study (FS)
Legal Entity Sheet	Cost-benefit analysis (CBA)
Financial identification form	Location permit
Budget form	Building permit
Logical framework form	Environmental studies
Conceptual design	Study of energy efficiency
Major project	2-5 Major drawings

Source: SAFU, 2013

Applications needed to be submitted in one original and 3 copies in A4 size, each bound. The complete application form (Part A: concept note and Part B: full application form), budget and logical framework needed also to be supplied in electronic format (CD-Rom) in a separate and single file (i.e. the application form must not be split into several different files), while FS/CBA, BoQ, TS needed be supplied only in electronic format (CD-Rom) in a separate and unique file (e.g. the FS and CBA must not be split into several different files) and 2-5 major drawings only in printed version.. The electronic file needed to contain exactly the same application as the paper version enclosed. The Checklist (Section 6 of Part B the grant application form) and the Declaration by the applicant (Section 7 of Part B of the grant application form) must be stapled separately and enclosed in the envelope.

Where an applicant sends several different applications (if allowed to do so by the Guidelines of the Call), each one has to be sent separately. The outer envelope must bear the reference number and the title of the Call for Proposals, together with the full name and address of the applicant, and the words “Not to be opened before the opening session”. Applications must be submitted in a sealed

Подача заявки на проект за підтримки ІРА передбачає виконання процедур, що відрізняються від вимог Структурних фондів та фондів цілісності. По – перше, заявка заповнюється Англійською мовою, термін подачі документів не перевищував 90 днів, усі документи мали бути подані в паперовому вигляді.

Концепція	2-5 основних схем
Аплікаційна форма	Кількісні показники (BoQ)
Основний перелік	Технічне завдання (TS)
Декларація заявника	Прогноз виконання (FS)
Свідоцтво юридичної особи	Кошторис (CBA)
Фінансова форма	Аналіз місцевості
Бюджетна форма	Аналіз приміщення
Логічна побудова	Довколишнє середовище
Концептуальний дизайн	Енергетичні потужності
Основний проект	2-5 основних схем

Заявки потрібно подати в одному оригіналі та трьох копіях на папері формату А4: заповнену заявку, бюджет та логічну стратегію також потрібно записати на диск, розділивши на окремі файли, решту документів подають лише в електронному форматі. Схеми та малюнки подають лише в друкованому вигляді. Електронні документи мають бути ідентичними до паперових. Список та декларація повинні мати печатку та заклеєні в окремі конверти.

Якщо заявник подається на різні проекти, документація до кожного надсилається окремо. На конверті зазначають номер заявки, імя відправника та роблять приписку Не відкривати до початку сесії. Конверт повинен бути проштампований, зареєстрований на пошті і може бути доставлений різними кур'єрськими

envelope by registered mail, private courier service or by hand-delivery (a signed and dated certificate of receipt will be given to the deliverer).

3.2. ERDF² procedures for infrastructural projects

The application of project proposals to Structural and Cohesion funds had procedures that have tendency of easier access to financial aid from the EU. The process of project application is in Croatian while the call for proposals lasted up to 60 days, and required documentation was asked to partially be sent in digital form.

Table 2. Required documentation for ERDF projects

Application form – online form	Feasibility study (FS)
Application form – paper form	Cost-benefit analysis (CBA)
Declaration by the applicant	Bill of quantities (BoQ)
Financial identification form	Technical specifications (TS)
The form for legal entities	The main project
Partnership Statement	2-5 draft
Checklist	Building permits
Biography Project Manager	Assessment of the environmental impact
Additional statement of the applicant	Impact assessment of the ecological network

Source: Structural funds, 2014

Applications needed to be submitted in one original and 3 copy in A4 size, each bound. The documentation must be delivered also in DVD/R or CD/R that can be copied only one time. The general part of application including the budget and special part of application must be send in digital form (DVD/R or CD/R). The FS and CBA must be sent in digital form as well. All permits, conceptual design and main project must be send with first page in paper form and the hole documents in digital form (DVD/R or CD/R) that can be copied only one time. All forms must be written in Croatian language.

Where an applicant sends several different

службами.

3.2 процедура Європейського Фонду з Регіонального Розвитку для інфраструктурних проектів.

Ця процедура є легшою на відміну є попередньої. Тривалість подачі становить 60 днів. Частину документів потрібно надсилати лише у цифровій формі.

заявка – online form	Прогноз (FS)
заявка – paper form	Аналіз прибутку та витрат (CBA)
Декларація	Аналіз кількості (BoQ)
Фінансова форма	Технічне завдання (TS)
Свідоцтво юридичної особи	Основний проект
Меморандум про партнерство	2-5 схеми
список	приміщення
Біографія менеджера проекту	довкілля
Додаткові положення	Оцінка екологічної мережі.

Заявки подаються в 1 оригіналі і 3 копіях, формат А4, записані додатково на дисках. Більшість документів у цифровому вигляді. Мова проекту - хорватська.

² ERDF- European Regional Development Fund

applications (if allowed to do so by the Guidelines of the Call), each one has to be sent separately. The outer envelope must bear the reference number and the title of the Call for Proposals, together with the full name and address of the applicant, and the words “Not to be opened before the opening session”. Applications must be submitted in a sealed envelope by registered mail, private courier service or by hand-delivery (a signed and dated certificate of receipt will be given to the deliverer).

4. ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF ONLINE APPLICATION

There are different opinions that support the online application on the projects, while the second part of the profession does not fully support that way the project application.

The research was performed in the form of a questionnaire where responders needed to indicate the advantages and disadvantages of online application. The sample was consisted of 140 potential applicants to application. Results below show the attitudes of respondents.

Table 3. Advantages and disadvantages of online application

Advantages of online application
Reduced paperwork
Reduced administration
Promptness of processing applications
Disadvantages of online application
Insecurity of the online application
Unreadiness and lack of education of potential applicants for online mode of application
Insufficiently well-developed system of online application
Insufficient level of alignment between applications in paper form and online application

Source: Author survey, 2013

Respondents highlighted the main advantages of online applications: reduced paperwork, reduced administration, promptness of processing applications. The main disadvantages has recognized in insecurity of online application, unreadiness and lack of education of potential applicants for online mode of application, insufficiently well-developed system of online application, insufficient level of alignment applications in paper form and online application.

За умови участі у кількох проектах, аплікати подає кожен окремо. Позначки на конверті ті самі. Потрібно подати конверт зі зворотною адресою, умови надсилання ті самі.

4. переваги та недоліки онлайн процедури.

З приводу цього існують різні думки. 140 потенційних аплікантів висловили свою думку

Переваги:

Менше паперової роботи

Менше бюрократії

Швидкість обробки заявок

Недоліки

Недостатня безпека

Комп'ютерна неграмотність

Недорозвинені технології

Невідповідність форм документів.

Респонденти підкреслили основні переваги та недоліки.

5. висновок

5. CONCLUSION

EU regional policy is designed to reduce economic and social disparities between the member states by assisting regional development. Its regional policy is implemented by the Cohesion Policy of the EU. Co-financing of projects in different areas encourages regional development of each region. However, it does not necessarily mean that more approved EU funds means greater regional development. For this reason, we measure the real effects and impacts of attracted funds to regional development within a particular beneficiary country funds. EU funds had a strong impact on the regional development of the beneficiary countries.

Online applications of projects will certainly provide a more efficient absorption of EU funds, but it is necessary to inform and educate key stakeholders in order to increase the number of applications by facilitating the process of approving the funds.

Регіональна політика ЄС направлена на скорочення соціальних відмінностей між членами ЄС. Спів фінансування проектів у різних галузях сприяє розвитку кожного регіону. Проте не завжди підтримка ЄС гарантує розвиток регіону. Саме тому існують проміжні фонди, які до того ж забезпечують оцінку ситуації. Фонди ЄС мають сильний вплив на країни – бенефіціарії.

Он-лайнні заявки на участь у проектах поліпшують процедуру отримання фінансування від ЄС, проте існує необхідність у проведенні навчань з ефективного проектного онлайн менеджменту.